

หัวข้อวิทยานิพนธ์ คุณลักษณะที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภท
เล่าข่าวทางสถานีโทรทัศน์

ชื่อและนามสกุล นางสาววัลรัตน์ ศรีจันทร์ภาส

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันศักดิ์ ทองรินทร์

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2562

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

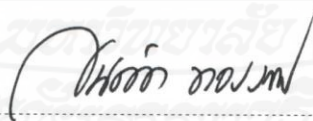
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์พัชนี เชยจรรยา)

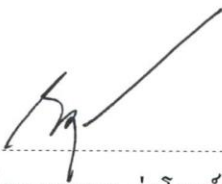
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันศักดิ์ ทองรินทร์)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา รุ่งโรจน์วิชย์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ คุณลักษณะที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าว
ทางสถานีโทรทัศน์

ผู้วิจัย นางสาวธวัชรรัตน์ ศรีจันทร์ภาส รหัสนักศึกษา 2551500560 **ปริญญา** นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ไพบูรณ์ คะเชนทร์พรรค์
(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันทัด ทองรินทร์ **ปีการศึกษา** 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าว (2) ความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะด้านทักษะการสื่อสารที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าว (3) ความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยเสริมที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าว และ (4) เปรียบเทียบลักษณะทางประชากรของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างกับคุณลักษณะที่น่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์ของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 400 คน สุ่มเลือกตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือในข่าวที่น่าสนใจในระดับมาก (2) กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะด้านทักษะการสื่อสารของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือในข่าวที่น่าสนใจในระดับมาก (3) กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อปัจจัยเสริมว่าส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวรายการประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์ ระดับมาก และ (4) ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวด้านทักษะการสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ บุคลิกภาพ ทักษะการสื่อสาร ปัจจัยเสริม ความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าว

Thesis title: Characteristics Affecting the Credibility of TV Newscasters Focusing on News Discussion Program

Researcher: Miss Tawanrat Srijankast; **ID:** 2551500560;

Degree: Master of Communication Arts; **Thesis advisors:** (1) Paiboon Kachentaraphan, Associate Professor; (2) Dr.Santat Thongrin, Assistant Professor;

Academic year: 2018

Abstract

The objectives of this research were to study the TV viewers opinion in the lower northeastern region of Thailand regarding news talk programs (1) personality factors of TV newscasters that affect their credibility; (2) communication skills factors of TV newscasters that affect their credibility; (3) other supporting factors that affect the credibility of TV newscasters; and (4) to compare the respondents' demographic factors with their opinions on the factors that affect the credibility of TV newscasters.

This was a survey research, using questionnaire. The sample was 400 residents of the lower Northeast region of Thailand, chosen through multi stage sampling. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t test and ANOVA.

The results showed that (1) most of the respondents suggested that the personality of TV newscasters strongly affected the credibility of the news they presented. (2) the majority of respondents agree that the communication skills of TV newscasters strongly affected the credibility of the news they presented. (3) the majority of respondents consider that the supporting factors strongly affected TV newscasters' credibility. (4) There was a statistically significant relationship at 0.05 confidence level between the educational level of respondents and their opinions about how much personality affects the credibility of TV newscasters. There was a highly statistically significant relationship at 0.01 confidence level between the age, educational level, and occupation of respondents from the lower Northeast region of Thailand and their opinions about how much communication skills affect the credibility of TV newscasters.

Keywords: Personality, Communication skill, Supporting factors, TV newscasters' credibility

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัย เรื่อง “คุณลักษณะที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าวทางสถานีโทรทัศน์” ผู้วิจัยได้ ทำการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ทั้งจากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าวทางสถานีโทรทัศน์ ของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างอย่างแท้จริง สามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการประกาศข่าว ให้เกิดความน่าเชื่อถือ อีกทั้งนำไปพัฒนาปรับปรุงการเป็นผู้ประกาศข่าวต่อไป

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ไพบูรณ์ คะเชนทร์พรรค อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ เอาใจใส่อย่างใกล้ชิด นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งการศึกษาเรื่องนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตาของท่านอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ ศรีดี อาจารย์ภาควิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้อำนวยการสายเพชร จังกาจิตต์ ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยจังหวัดอุบลราชธานี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อูมาพร ประชาจิต อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สาขานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ที่ได้ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณทุก ๆ คนในครอบครัวและเพื่อนๆ ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนผู้วิจัย ด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาวิจัยนี้ ขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทีแด่บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ธวัธรัตน์ ศรีจันทร์กาศ

กุมภาพันธ์ 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหาการวิจัย	5
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	7
ขอบเขตการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	10
แนวคิดเกี่ยวกับข่าว และการนำเสนอข่าวโทรทัศน์	10
องค์ประกอบของข่าว	11
แนวคิดเกี่ยวกับผู้ประกาศ	16
แนวคิดด้านบุคลิกภาพ	24
ทฤษฎีว่าด้วยความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร	25
แนวคิดเกี่ยวกับความแตกต่างด้านลักษณะทางประชากร	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
ตอนที่ 1 ลักษณะทางประชากร	40
ตอนที่ 2 การเปิดรับชมรายการข่าวประเภทเล่าข่าว	43
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภท เล่าข่าวทางโทรทัศน์	45
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะด้านทักษะการสื่อสารของผู้ประกาศข่าวในรายการ ประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์	49
ตอนที่ 5 ความคิดเห็นต่อปัจจัยเสริมที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการ ประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์	54
ตอนที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐาน	56
ตอนที่ 7 ข้อเสนอแนะ	76
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	77
สรุปการวิจัย	77
อภิปรายผล	82
ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	92
ประวัติผู้วิจัย	99

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงสัดส่วนประชากรในแต่ละจังหวัดจำแนกตามเพศที่ถูกคัดเลือกในการวิจัย.....	37
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	41
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	41
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	42
ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ.....	42
ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละ วันที่เปิดรับชมรายการข่าวประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์.....	43
ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละ ช่วงเวลาในการรับชมรายการข่าวประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์.....	43
ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละ รายการประเภทเล่าข่าวที่รับชมบ่อย.....	44
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์ที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือในข่าวที่น่าสนใจ โดยรวมและรายด้าน.....	45
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพภายนอกของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์ที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือในข่าวที่น่าสนใจ.....	46
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพภายในของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์ที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือในข่าวที่น่าสนใจ.....	47
ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะด้านการสื่อสารของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์ที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือในข่าวที่น่าสนใจโดยรวมและรายด้าน.....	49
ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อทักษะด้านการสื่อสารของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์ ที่มีผลต่อความน่าเชื่อถือในข่าวที่น่าสนใจ.....	49

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.13	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อทักษะด้านการนำเสนอ ข่าวของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์ ที่มีผลต่อความ น่าเชื่อถือในข่าวที่นำเสนอ	52
ตารางที่ 4.14	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นต่อปัจจัยเสริมที่มีผลต่อ ความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์	54
ตารางที่ 4.15	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่างต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าว ทางโทรทัศน์ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามเพศ	56
ตารางที่ 4.16	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่างต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าว ทางโทรทัศน์ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามอายุ	57
ตารางที่ 4.17	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่างต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าว ทางโทรทัศน์ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา	58
ตารางที่ 4.18	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความคิดเห็นต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าว ในรายการประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตาม ระดับการศึกษา	59
ตารางที่ 4.19	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่างต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าว ทางโทรทัศน์ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามอาชีพ	61
ตารางที่ 4.20	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่างต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าว ทางโทรทัศน์ ด้านทักษะการสื่อสาร จำแนกตามเพศ	62
ตารางที่ 4.21	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่างต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าว ทางโทรทัศน์ ด้านทักษะการสื่อสาร จำแนกตามอายุ	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.22	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าว ในรายการประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์ ด้านทักษะการสื่อสาร จำแนกตามอายุ... 64	64
ตารางที่ 4.23	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง ต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าว ทางโทรทัศน์ ด้านทักษะการสื่อสาร จำแนกตามระดับการศึกษา..... 66	66
ตารางที่ 4.24	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าว ในรายการประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์ ด้านทักษะการสื่อสาร จำแนกตาม ระดับการศึกษา..... 67	67
ตารางที่ 4.25	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่างต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าว ทางโทรทัศน์ ด้านทักษะการสื่อสาร จำแนกตามอาชีพ..... 69	69
ตารางที่ 4.26	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวในรายการประเภทเล่าข่าวทางโทรทัศน์ ด้านทักษะการสื่อสาร จำแนกตามอาชีพ..... 70	70
ตารางที่ 4.27	การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าว ในรายการเล่าข่าวทางโทรทัศน์ ด้านปัจจัยเสริม จำแนกตามเพศ..... 72	72
ตารางที่ 4.28	การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าว ในรายการเล่าข่าวทางโทรทัศน์ ด้านปัจจัยเสริม จำแนกตามอายุ..... 73	73
ตารางที่ 4.29	การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าวใน รายการเล่าข่าวทางโทรทัศน์ ด้านปัจจัยเสริม จำแนกตามระดับการศึกษา..... 74	74
ตารางที่ 4.30	การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความน่าเชื่อถือของผู้ประกาศข่าว ในรายการเล่าข่าวทางโทรทัศน์ ด้านปัจจัยเสริม จำแนกตามอาชีพ..... 75	75

ณ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 6

